

Snakk om etikk

Henvisningsprovisjon – uetisk og ulovlig

▮ SILJE STOKHOLM NICOLAYSEN, JURIDISK RÅDGIVER OG SEKRETÆR FOR NTFs RÅD FOR TANNLEGEETIKK

NTFs råd for tannlegeetikk mottar henvendelser fra spesialister som blir forespurt om å kjøpe henvisninger. Tannleger som er medlemmer av NTF kan hverken kreve eller motta honorar eller annet vederlag for å henvise, uten å komme i strid med NTFs etiske regler § 13 om samarbeid med spesialist. Bestemmelsen lyder:

«Når en pasient er henvist til spesialist eller annen spesielt kompetent tannlege for en bestemt behandling eller vurdering, skal henvisende tannlege så snart som mulig orienteres om diagnose og utført behandling.

Ytterligere behandling skal ikke utføres uten at henvisende tannlege orienteres. Henvisning og tilbakevising av pasienter mellom kolleger må bygge på faglige kriterier og pasientens behov for et kontinuerlig helsetilbud.

En tannlege skal, hverken av tannleger eller andre, kreve eller motta noen form for honorar eller vederlag for å henvise eller anbefale en pasient til en kollega. Tannlegen skal heller ikke betale noen form for honorar eller vederlag for å få henvist en pasient til seg.»

En slik henvisningspraksis rammes også av forbudet mot gaver o.l. i helsepersonelloven § 9 første ledd. Bestemmelsen lyder:

«Helsepersonell må hverken på egne eller andres vegne motta gave, provisjon, tjeneste eller annen ytelse som er egnet til å påvirke helsepersonells tjenestlige handlinger på en utilbørlig måte.»

Det følger av lovens forarbeider at uttrykket «egnet til» inneholder en objektiv standard. Hvis helsepersonellet gjennom ytelser påvirkes til tjenstlige handlinger de ellers ikke ville gjort, og som er egnet til å føre til usaklig forskjellsbehandling av pasienter eller behandling som ikke er helsefaglig begrunnet, er det i strid med loven.

Hensikten med begge bestemmelsene er at det er pasientens beste som skal avgjøre hvor vedkommende henvises til behandling, ikke egen økonomisk vinning.